



ДЗІВУ даешся, як гэты Ламброзо па твары, па форме галавы браўся прадвызначаць значыныя схільнасці чалавека...

— А скажы ты, Гена, — заўважаю я да яго, — што ты рабіў у камеры да таго, як прывялі дабры суды?

— Гена пачынае плямаваць: — А нічога. «Можна» забіваў.

— А спіш як? Можна сніцца ўсладнае?

— Не, сплю добра. І ўсімхацеша.

І сабралі Гены Каранеўскага, што павольна адзін ад аднаму паўстаючы ў пакоі, таксама не вельмі пакуючыся.

— Восць толькі лампачна ўсю ноч гарыць, цяжка было прывыкнуць, — кажа Віктар Сіманенкаў.

У гэтай зусім яшчэ дзіцячы твар. Ну, а трыці — Сяргей Уржэнка — слова снажа і залышча чырваніна, апусціць доўгі бланкітны вочы.

Закаўшы руні за спіну (прывялі яго да маскоўскіх парадкаў), апошні з хлопцаў выходзіць, і мне раптам здаецца — усё, што я тут убачыў і пачуў, нерэальнае. Ніяк не магу звязаць у адно страданае забойства і гэтых трох. У якую ўбачыць няхай і семінацкагадовах, але з нейкай пачатнай бандытаў абліччых. А гэтыя — такіх я звычайна, нават сімпатычных...

ЯНЫ жылі на адной вуліцы ў пасёлку каля Мар'інай Горкі. На ўскраіне — двухпавярховы будынак дзесяцігоддзі, дзе вучыліся гэтыя хлопцы. Праўда, да самага апошняга часу хадзіў у школу толькі Віктар. Геннадз яшчэ вясной забраў дакумэнты, а Сяргей за год да гэтага пастаніў у Мінскае прафтэхучылішча № 12...

Заходжу ў дом Каранеўскіх. Адчыняе дзверы жанчына сярэдняга гадоў. Здагадваюся маці Гены — яны вельмі падобныя.

З Мінска? Бачылі майго сына?

Жанчына заліваецца слязямі...

«Неяк па дарозе ў школу я зайшоў да Гены. Быў ён у хадзе адзін. Разагварыліся. Я і кажу яму, што абрыдла мне гэтыя школы, вольна бы было гэтага не будзе сапраўды. Гена і кажа, што добра было б арганізаваць шкату, як у Амерыцы — ён не дзе чытаў пра гангстэраў — але з такімі бангустрамі, як я, нашы не зварыць. І тады сказаў, што ці не лепш укрэціць машыну і махнуць з дзвюхатам на поўдзень. Ідэя спадабалася. Толькі, на думку Каранеўскага, няблага было б спачатку абабраць які-небудзь магазін, бо што за паездка без грошай?»

Гэта з паказанню Сіманенкава.

Калі нават забыцца на тое, што адбылося пазней, дык і з гэтых слоў можна сабе ўявіць, як былі выхаваны, чым жылі хлопцы. Дарчы, абадва яны з матэрыяльна забяспечаных сем'яў.

— Пяць быў складзены тут жа, і ўсё ішло на дзіва проста, спакійна і цыврова, як па пісаным.

У той самы дзень Каранеўскі і Сіманенкаў укралі ў сваяка Сіманенкава стрэльбу з усімі прыпасамі. Ноччу (да іх даўчыўся і Сяргей Уржэнка) паспрабавалі ўжыць машыну спачатку з камбіната, бытавога абслугоўвання, а пасля з гаражы РК КПБ. Пасля няўдзячы (у камбінат машына не заважылася, а ў гаражы райкома перашкодзілі вартуны, яюга хлопцы абстралялі) тройна рашыла падаць у Мінск, бо там «больш магчымасцей».

Падвечар другога дня, 14 лістапада 1968 года, на Прывакзальнай плошчы нанялі таксі да Смлявіч.

«План быў такі, — кажа свая Каранеўскі, — па дарозе агу-

шыць вадзіцеля, звязаць яго і выкінуць з машыны, а потым яго даехаць да якога-небудзь магазіна і абраваць яго. Але па дарозе я зразумеў, што аглушыць шафера прыкладам не ўдасца, бо няма як разварнуцца — мала месца. Я шпануў Сіманенкава, які сядзеў наперадзе, каб ён памяняўся са мной месцамі і сабраў стрэльбу, бо я не ведаў, як гэта рабіцца.

Мы дамовіліся, што як толькі Віктар зойме стрэльбу, ён скажа ўвобаче слова, і я пачну вадзіць машыну. Так і зрабілі. Урох мы выйшлі і адбегліся ў канаву ля дарогі парадкаў. Я пачаў рухацца, каб стрэліць Сіманенкава, але Віктар вярнуўся — машыну можна вадзіць толькі ён і таму яму трэба сядзець каля шафера, каб перахапіць руль. Я сеў зноў на сваё месца, а Сіманенкаў да шафера. Як толькі машына рушыла, я падняў стрэльбу і страляў у шыю вадзіцеля.

Праз некалькі метраў зачыны спынілі машыну, вываляк труп і пацягнулі ў хмызняк. Абшукалі. Здабыча складала 28 рублёў. Знялі шпанку і гадзіннік і, вярнуўшыся ў машыну, паехалі шукаць магазін. Не дзе пад Дукорай збыліся і з дахоты, разварнуў машыну і зехаў у канаву. У гэты момант казавалася сустрачна машына. Шафер, угледзеўшы ў канаве атамобіль, спыніўся, каб дапамагчы. Убачыўшы чалавека, бандыты пабеглі ў поле, пакінушы стрэльбу ў машыне. Яны доўга блукалі ў цемры па прасёлках, пакуль не выйшлі на станцыю Седча. Тут селі ў прыгарадны поезд на Пухавічы. Апоўначы зачыны былі ўжо домы. Пад рашчы іх узяла міліцыя.

КАЛІ я перачытваў крымінальную справу, сустракаўся з забойцамі ў Ізлятараў гутарыў з іх бацькамі, слухаў наставнікам, работнікамі міліцыі, адна і тая ж думка сядзела галаву — як усё маглі здарыцца?

Зараз, калі ўжо грывнуў грэм, у Мар'інай Горцы замітусіліся. Школа віванавіць банючы, банючы школу, разам яны напераконт міліцыю, а міліцыя іх. І ў кожным гэтым абнавачанні ёсць сваё логіка.

Чым апраўдаюцца, скажам, бацькі Генадз Каранеўскага ці Віктара Сіманенкава? Што змалку выхоўвалі дзіцяці лупноўга? Кажуць, чалавек, якога многа білі, ніколі не падыме на бліжняга руку. Можа, так і яно і было, ды не заўбодзі. Ці не кулякі п'яната бацькі ўшундзілі Генадзю яго першае правіла — думаю ўсё дазволена. У кампаніі з такімі ж аб'ектамі ён проста тэрырызаваў усё пасляк.

У следчай справе захоўваецца цікавы дакумэнт — пратакол класнага камсамольскага сходу, які абмеркаваў вучэбу і паводзіны Каранеўскага (у яго было 10 дозек на розных прагматах і двойна па паводзінах за чэрцы). Калі яму далі слова, дык пачулі: «Выступіць адмаўляюся, бацька зьявіў. Сустрачэння вечаарам, тады пагаворым».

Ён мог не толькі прысціць нецвяроты на ўрок, але нават паказаць куклам настаўніку, а то і ланіча горш.

І як часта бывае ў такіх выпадках, для невяротых падлеткаў Каранеўскі стаў героем: а як жа — смельні, нікога не бачылі. І на сорах школе, яны гэты «аўтарытэт» развіваюць не змагаў (дарчы, пра план забойства ведалі яшчэ некалькі вучняў, адзін з іх даў Каранеўскаму ключ ад запалышня, другі — шарыкі ад падшышнікаў для зарадкі гільз, трэці — грошы).

І доўга гутарыў з дырэктарам школы І. Хазяевым. Быў ён не ў настрой. Яны разгледзілі майго прывезду кіраўніку школы і сядзелі на пасадкамі бюро РК КПБ і дырэктару далі строга партыйнае спанігане, а яго наместніка па выхаванай рабоце анілі з работы.

— Паверце, — гаварыў Хазяев, — не было дня, каб мы не займаліся Каранеўскім. І наставнікі дахаты хадзілі, і лепшыя вучняў яму давалі. Адным словам, благому не вучылі, паглядзеце, які ў нас мерапрыемствы праводзіцца...

Пачынаўся мерапрыемствамі. Справаў, працуюць розныя турты, надбываюцца экскурсіі ў тэатры і музеі, праводзіцца дыспуты і канферэнцыі па лепшых кнігах і г. д. і да т. п.

Слоў няма, усё гэта важна, бо няма ў выхаванай рабоце драбязей. Смешна толькі, калі «набор» выхавачы мер, своеасаблівы выхавачы рацён выдасяць за панацую ад усіх бядоў. Вядома ж, куды як добра было б, калі б, снажам, удзельні дыспуту па кнізе «Маладая гвардыя» пачылі маларыналія Алегаша Кашавага ці Ульяны Громавай, а паглядзеўшы тэатраўскі пейзаж, вучні сталі гарачымі аматарамі прыроды.

Утвэрваю? А вы хіба не чыталі нарысу на педагогічныя тэмы, героі якіх перавыхоўваюцца менавіта такім спосабам?

У жыцці троешні складаней. Аднаму тургеневскае «Муму» западае ў сэрца на ўсё жыццё, другому пакуты Гарасіма, як кажуць, да лампачы. Можна Сіманенкава сто разоў вадзіць па Трацянку і ў дзвесце разоў чытаць яго лепшыя пра выхаванне, а ў яго і жыццёва не варухнецца. Дарчы, бібліятэчны фармуляр яго спыніў ад пачатку і да канца, і ёсць у яго і Галастой, і Малюкоўскі, і Шольцаў.

Але ж, прайдзёшчы, вядома, не нараджаюцца. Быў, відаць, момант (а можа і не адзін), калі ў сэрца хлопца трапіла не тое семя, што трэба. І пустадзе залушыла добрыя парасткі. Калі ўжо я перайшоў на сельскагаспадарчую тэрміналогію, дык дадаў, што выратаваў усё магла добрая прапоўчка, ды, відаць, не было ка-му заняцца...

ОХ, ГЭТАЕ злось семя. Адкуль толькі яно бярыцца? Перада мной гэтыя — В. Шындлюскага.

«Дзім, марозная раіная — ідуць ён, а праходзіць міма 35-й мінскай школы і стаў сядзець такой сізыны. Малады чалавек, можа, нядаўні выпускнік, у гурпе вучняў розных узростаў старанна пачуў ўверх з дробнакалібернай вінтоўкі. Я зірнуў угару. Там, на карнізе, ля самага даха, прытуліўся да насцяблы сізыны, сядзеў галубы. Чалавек раз-пораз страляў, але кожны раз мазаў. А ў гэты час да вокан усіх трох паверхаў, папрыскаўшы насы да шыб, прыпалі вучні, чаючы вынікаў паллявання. І мне прышлі на памяць словы аднаго з герояў Яны Брыля: «Аж страшна за дзяцей, якіх тут многа...» Страшна не толькі таму, што можа здарыцца няшчасны выпадак. Страшна што жорсткасць гэтага чалавека бачыцца дзіва. Я паспрабаваў спыніць маладога чалавека, які аказаўся лабарантам школы, але ён спакійна адказаў, што выбывае загал дырэктара. Галубы, бач, забурдзілі гаршчыка. Праз два дні пачулі: «Выступіць адмаўляюся, бацька зьявіў. Сустрачэння вечаарам, тады пагаворым».

Ён мог не толькі прысціць нецвяроты на ўрок, але нават паказаць куклам настаўніку, а то і ланіча горш.

І як часта бывае ў такіх выпадках, для невяротых падлеткаў Каранеўскі стаў героем: а як жа — смельні, нікога не бачылі. І на сорах школе, яны гэты «аўтарытэт» развіваюць не змагаў (дарчы, пра план забойства ведалі яшчэ некалькі вучняў, адзін з іх даў Каранеўскаму ключ ад запалышня, другі — шарыкі ад падшышнікаў для зарадкі гільз, трэці — грошы).

І доўга гутарыў з дырэктарам школы І. Хазяевым. Быў ён не ў настрой. Яны разгледзілі майго прывезду кіраўніку школы і сядзелі на пасадкамі бюро РК КПБ і дырэктару далі строга партыйнае спанігане, а яго наместніка па выхаванай рабоце анілі з работы.

— Паверце, — гаварыў Хазяев, — не было дня, каб мы не займаліся Каранеўскім. І наставнікі дахаты хадзілі, і лепшыя вучняў яму давалі. Адным словам, благому не вучылі, паглядзеце, які ў нас мерапрыемствы праводзіцца...

І доўга гутарыў з дырэктарам школы І. Хазяевым. Быў ён не ў настрой. Яны разгледзілі майго прывезду кіраўніку школы і сядзелі на пасадкамі бюро РК КПБ і дырэктару далі строга партыйнае спанігане, а яго наместніка па выхаванай рабоце анілі з работы.

— Паверце, — гаварыў Хазяев, — не было дня, каб мы не займаліся Каранеўскім. І наставнікі дахаты хадзілі, і лепшыя вучняў яму давалі. Адным словам, благому не вучылі, паглядзеце, які ў нас мерапрыемствы праводзіцца...

— Паверце, — гаварыў Хазяев, — не было дня, каб мы не займаліся Каранеўскім. І наставнікі дахаты хадзілі, і лепшыя вучняў яму давалі. Адным словам, благому не вучылі, паглядзеце, які ў нас мерапрыемствы праводзіцца...

— Паверце, — гаварыў Хазяев, — не было дня, каб мы не займаліся Каранеўскім. І наставнікі дахаты хадзілі, і лепшыя вучняў яму давалі. Адным словам, благому не вучылі, паглядзеце, які ў нас мерапрыемствы праводзіцца...

непазбежнасці пакарання. На жаль, пра гэта ў нас заставаўся адзін — справа Каранеўскага і яго кампаніі. Без перабышвання можна сказаць, што да апошняга моманту ў Мар'інай Горцы аб'ектаў усё складалася так, што злучылі былі ўзруны і беспаіранасці. Складалася, не без дапамогі мясцовай міліцыі.

Ік вынікам з абнаваўчага заключэння, падрыхтаванага абласной пракуратурай, Каранеўскі, Уржэнка і Сіманенкаў разам з іншымі падлеткамі толькі ў 1968 годзе ўчынілі не адно дзікае злачынства. Гэта бойкі, у выніку якіх некалькі чалавек былі збіты да паўсмерці, крадзеж аўтамашыны, рабуні і г. д.

Праўда, частка гэтых фактаў выплыла на паверхню толькі цяпер, што, вядома, не робіць тэму Пухавіцкай міліцыі (факты ўскрыты без яе дапамогі), але тое-сёе было вядома мясцовым ахоўнікам парадку і раей.

Так, летас у красавіку Каранеўскі, Уржэнка і нейкі Мазаніч зрабілі спробу ўжыць машыну «хуткай дапамогі» і прыцэліліся за гэта да крываўнай адмаўнасці. Але ўсё для іх абшлось лёгкім спалохам. Мазаніч, як старэйшы, народным судом быў прысуджаны да грашоватага штрафу, а крываўная справа на Каранеўскага і Уржэнку была спынена. І матэрыялы перададзены ў камісію па справах непаўналетніх пры Пухавіцкім райвыканкоме з такім суправаджэннем: «У дзеяннях Каранеўскага і Уржэнка ёсць састаў злачынства, прадуражэння артыкулаў 207-2 ч. 1 к.ж. БССР. Аднак, улічваючы іх сумленнае прызнанне і пакаяніе, а таксама тое, што яны непаўналетнія, раней не судзіліся і не з'яўляюцца грамадска-небяспечнымі асобамі, да таго ж вучыцца ў школе і могуць быць выхаваны мерамі грамадскага ўздзеяння, крываўнае справу спыніць».

У камісіі злачынцы таксама далі слова, што «больш не будуць», і іх з мірам адпусцілі. Самае цікавае, што і ў гэтую камісію Каранеўскі, напрыклад, трапіў трэці раз. У 1965 годзе за тое, што з групай падлеткаў прыставаў да дзяўчат на вуліцы, на наступны год — за расчэпкі на станцыі грузавога цягніка.

І спытаў у наместніка старшыні Пухавіцкага райвыканкома Стэфана Уладзіміравіча Александровіча, які ўзначальвае камісію па справах непаўналетніх, няўжо яна не бачыла, з кім мае справу? Крыху пацярпеўшы, Стэфанда Уладзіміравіч прызнаўся, што пры ёй Каранеўскага «зрабіраў» на камісіі толькі раз, а пра астатнія выпадкі яна не ведае, бо тады яшчэ не працавала ў раёне.

— Каб мяне папрэдзіла міліцыя, што гэта рэчышчы, — абавязкова дабіліся і заалцы Каранеўскага.

Вось так і атрымалася — то не ведалі, то наперылі, то проста прамагралі.

Дарчы, ёсць спецыяльная пастанова, згодна з якой падлеткі, заарызаваныя міліцыяй за злачынствы хуліганства, на працягу двух гадоў павінны быць на ўліку ў дзіцячым пакоі міліцыі, работнікі якой абавязаны рэгулярна цікавіцца сваімі «падлеткамі», праводзіць з імі выхавальную работу. Каранеўскім жа, хоць ён і быў на такім ўліку, ніхто з міліцыі так і не зацікавіўся.

Вось і ўсё, што хацелася мне расказаць пра гэтую страшную гісторыю.

Днямі ў сустрэчу Ігара Віктаравіча Гарбачова, пракурора крываўнага Мінскага абласной пракуратуры, які вёў справу аб забойстве таксіста. Я пацікаўся яго «падапчымі».

— А вось, пачалі нерававацца, усё распываюць у мяне, ці добрая ахова будзе на судзе...

— Ваяцка, нігоднікі, слабрую забігага, бяцця людскога гнёву.

Ох, шкада, вельмі шкада, што прыйшоў да іх гэты страх заганда пона.

М. ЗАМСКІ, спец. кар. «Літаратуры і мастацтва».

ПІСАЦЬ пра маладую артыстку Наташу Чамадураву дзяка, але цікава. Цяжка таму, што яе творчы біяграфія яшчэ надта кароткая, а цікава таму, што жыць у ёй істотнае імяненне да пошуку, свежасць успрыняцця, разнастайнасць і г. д.

Тры з паловай гады таму назад пасля сямінажы Беларускага тэатрыяла-мастацкага інстытута прыйшла Наташа ў Руні драматычны тэатр імя Горкага. Была яна нягартым падлеткам, а вочы — пранізлівыя, дапытлівыя.

Дэбюты былі шумныя і ішматэацыю, а бываюць

непрыкметныя, ціхія... Пра іх успамінаюць потым калі акцёры ўжо заўважаюць і прызнаюцца.

Наташы спачатку проста не шацвалі. Уводзі, уводзі, уводзі... Мы, старэйшыя акцёры, ведаем, як цяжка ўвайсці ў стары спектакль. Арыстам, за нятуку ў ім, бывае, усё ўжо надкучыла, і яны іграюць без абсалютага ўдзельня. Замест 30—40 рэцэптыў пры першаначатковай падыжцы спектакля ў яго з 8—10. Апрача таго старыя спектаклі рэдка рэжысёрыюцца крывічымі, і тут вельмі мала надзея на тое, што цябе заўважана. А акцёр гэта — ой, як патрэбна!

Але Наташа не думала аб гэтым. З азартам і запалам маладосці прыняла яна за работу. Ёй давалася пачынаць з уводу ў спектакль па п'есе Эдуарда дэ Філіпа «Філумена Мартурана», які шую ўжо многа гадоў. І тут маладая актрыса парадвала на, іе партнёраў па спектаклі. Мы з цікавасцю назіралі, як з кожным днём усё больш выразна акресціліся контуры цякавага характару італьянскай дзяўчынкі Лучыі, як Наташа знаходзіла ўсё новае і новае рысачкі вобразу, пераўвасаблялася. На сцэне яна заражала нас, вопытных артыстаў, чысціні, наўнасна, вяселлю, незалежнасцю...

Наташа вельмі хвалявалася. Пасля кожнага спектакля яна заадавала адно і тое ж пытанне: «Я іграю дзяцкі?» І ўважліва выслухоўвала нашы заўвагі. І ўсё паглыблялася ў сябе, маўчала, думала... І зноў шукала. І зноў задавала сваё трывожнае пытанне: «Я дрэна іграю?» Так увесь час, пакуль ішоў спектакль.

Мне падабаецца, што Наташа

творчая канферэнцыя

У Магілёве адбылася абласная творчая канферэнцыя, у якой прынялі ўдзел кіраўнікі вядучых калектываў мастацкай самодзейнасці, выхаватэры, мастацкія кіраўнікі і метадысты раённых і гарадскіх адукацыйных устаноў, загадчыкі раённых і гарадскіх аддзяленняў культуры. На канферэнцыі ішла гаворка пра задачы работніку культуры ў сувязі з падрыхтоўкай да 100-годдзя з дня нараджэння У. І. Леніна.

Большасць самадзейных калектываў вобласці рытууцыі чыпер новай праграмы, прысвечаныя славян даце.

Адначасова работа абласнога тэатра народнай творчасці, у Магілёве з творчымі спавяданамі выступіць самадзейныя калектывы раёнаў. Яны пазнаёмяць магілёўчан з новымі канцэртнымі праграмамі, у якіх вядучы час месца зоймуць творы, прысвечаныя Леніну, партыі і Радзіме, і народныя песні і танцы.

Наступная работа — зноў увод. На гэты раз у п'есе Віктара Рожава «У дзень ягеллы». Спачатку гэтую ролю іграў вопытны ўжо артыст В. Масумян. Наташа пайшла ў работу над ролямі сваім шляхам. Яна імкнецца даследаваць характар героя іна, зноў, дыкдаўня, а прэзентацыя на вядоме жыццё — такой прадстае перад намі Мая. І не толькі такой. У выкананні Наташы Чамадуравай Мая варты жалю чалавек. Яна разумее гэта і іграе з усімі і з сябе таксама. І нам нечакана становіцца шкада гэтага Маю і хочацца дапамагчы ёй...

І не магу сказаць, што воб-

раз, створаны Наташай, быў узорам акцёрскага майстэрства, зусім не. Аб недахопах яго можна было б гаварыць, бадай, больш, чым аб вартасцях. Але дарага тое, што Наташа здолела стварыць своеасаблівы характар не паўтараючы сваю папярэднюю.

Лічыць адна роля. Зноў Мая — гераіня п'есы Касцюга Губарэвіча «Дзеля жыцця». Нарэшце! Нарэшце артыстка прайдзе ўсе этапы працы спачатку і да канца.

Адразу ж павінна агаварыцца, што вялікай прасторы для імпрывізацыі, фантазіі, пошукаў роля не давала. У драмугра маладая настаўніца Мая трохі аднапланавая, без асаблівых індывідуальных рысаў характару.

І цяперна назірала за актрысай. Вельмі цікава бачыць яе не толькі ў рабоце, на сцэне, але і за кулісамі, калі яна доўмае, слухае, назірае за партнёрамі.

І воль, нарэшце, прэм'ера. Павінна сказаць, што праёмера неабходна акцёру, як журналісту надрукаваны артыкул, або як архітэктару пабудаваны дом. Прэм'ера дае магчымасць акцёру не толькі паказацца, але і убачыць сябе.

Вядома, лягчэй за ўсё было зрабіць настаўніцу, маладую настаўніцу падрыхтаваную ўзровень, мэтазнайраванай — узяць тое, што ляжыць на паверхні. Наташа робіць яе сухаватай, ледзь нават педантычнай, і не адразу мы прымаем яе. Але паступова становімся сведкамі, як глядзельная зала «ублаблецца» ў гераіню за мужнасць, прамату, за ўменне без гучных слоў і без прыгожых поз, проста служыць людзям.

Мне падабаецца, што Наташа

А. АБУХОВІЧ, народная артыстка БССР.

дэўка ў сваіх шуканнях, што яна не паўтараецца, а на кожным паказе спектакля іграе крывічым другога чалавека — як і вядзецца, як і ў жыцці чалавек кожны дзень крывічым ішчы.

Новая работа — Ася ў спектаклі па п'есе В. Пановой «Яшчэ не вечар». Падлетак, школьніца, якой рана даводзіцца ставіць дарослыя. Яна мітусіцца паміж бацькам, які ўжо даўно зьявіўся ў правільнай дарогі і якога яна усё роўна любіць, і маці, якая выклікае ў яе боль і шкадаванне. Ася прайшла вельмі цяжкую школу жыцця, але здолела захаваць святую веру ў

людзей, у іх даброту. Так «прачытала» сваю новую гераіню маладая актрыса, такой прадстава перад глядачамі і палюблена.

Наташа ўмее марчыць, умець фантазіраваць. І гэта «уласнаваць» яе характары асабліва праяўляецца, калі яна выступае ў ролях казачных персанажаў.

І яшчэ аб адной рабоце актрысы не магу не сказаць. Гэта бясслонная роля Паўвары ў п'есе С. Маршана і В. Васільева «Фініст — ясны Сокол». Стварыць вобраз без слоў — задача надзвычай цяжкая. І мне здаецца, што Наташа з ёй справілася нядрэнна. Вобраз атрымаўся прый, пластычны, казачны, і, як кажуць дзеці, яна, натуральна, ні разу не бачыла сапраўднай павары, «вельмі падобна».

Мне аднойчы давалася гаварыць з Наташай «па душам», і яна паспрабавала, што за тры з паловай гады ў тэатры яна не зрабіла. Я разумю непаўпенне Наташы. Ёй хочацца сыгранаць сапраўды вялікую ролю — і тут яна мае рацыю. Мы часам вельмі доўга «вытрымліваем» актрысу ў маладых. Мне здаецца, што ў тэатры Масквы і Ленінграда смялей даражыцца ролі моладзі, больш пра іх пішуць, і мы ў Мінску, бадай, лепш ведаем пра Палову або Борнікава, Носіка або Міронава, чым пра сваіх здольных акцёраў.

І ўсё-такі я не згодна з Наташай. Тое, што яна зрабіла — нядрэнная школа, фундамент для тых роляў, аб якіх яна марчыць.

І веру, што ў Наташы добрая творчая будучыня, бо ёсць у ёй акцёрскі нерв, умённе мыслыць на сцэне, улюбленасць у сваю прафесію.

А. АБУХОВІЧ, народная артыстка БССР.

СПЕКТАКЛІ ДЛЯ КАЛГАСНІКАЎ

У гасцях у калгаснікаў сельгасаршэлі імя Волгі Саламавай Гродзенскага раёна Учора палыбавалі артысты Гродзенскага абласнога драматычнага тэатра. Яны паказалі хлэбаронны спектакль «Крымінальнае танга» Э. Ранета. У калгасе імя Дзяржынскага Мастоўскага раёна калектывы паказалі намядоў І. Ялуэра «Жудаснае становішча» і драму В. Сабко «Захаваў майю тату». Гэтыя ж спектаклі паглядзелі працягуны многіх сельгасаршэлей Навагрудскага і Ліскага раёнаў. У калгасе «Праванічкі» імя Калініна Свёслаў



